

بررسی اثر تیمارهای مختلف هورمونی بر روی ریشه‌زایی قلمه‌های خیار گلخانه‌ای

مشهد هناره^۱، سیروس مسیحا^۲، علی ناظمیه^۳ و مصطفی ولیزاده^۴

۱- پژوهنده مرکز تحقیقات کشاورزی آذربایجان غربی

۲ و ۳- دانشیار گروه باغبانی دانشگاه تبریز

۴- استاد گروه زراعت و اصلاح نباتات دانشگاه تبریز

به منظور بررسی اثرات تیمارهای مختلف هورمونی بر روی ریشه‌زایی قلمه‌های خیار گلخانه‌ای رقم روبای (Rubra) آزمایشی در ایستگاه تحقیقاتی خلعت پوشان دانشکده کشاورزی دانشگاه تبریز در سال ۱۳۷۶ انجام گردید. آزمایش مورد استفاده فاکتوریل $2 \times 2 \times 8$ در قالب طرح کاملاً تصادفی در ۶ تکرار بود. فاکتورهایی که بر روی صفات ریشه‌زایی (تعداد ریشه و طول بزرگترین ریشه در دو هفته ریشه‌زایی) بررسی شدند عبارت بودند از نوع قلمه (گره‌دار و بدون گره)، در مدت زمان قرار گرفتن ته قلمه در محلولهای هورمونی (یک دقیقه و نیم دقیقه) و تیمارهای هورمونی که شامل IBA در سه غلظت ۵۰۰، ۱۰۰۰ و ۱۵۰۰ میلی‌گرم در لیتر، NAA به مقادیر ۵۰، ۱۰۰، ۱۵۰ میلی‌گرم در لیتر، مخلوط کمترین غلظت این دو هورمون و آب مقطر (شاهد).

نتایج آزمایش نشان داد که تعداد ریشه و طول بزرگترین ریشه در قلمه‌های گره‌دار بطور معنی‌داری بیشتر از قلمه‌های بدون گره بود ($p < 0/01$). تعداد ریشه در تیمار یک دقیقه بیش از نیم دقیقه بود، در حالی که اثر این فاکتور بر روی طول بزرگترین ریشه غیرمعنی‌دار شد. فاکتور هورمون بر روی تعداد ریشه در سطح احتمال ۱٪ معنی‌دار و بر روی طول بزرگترین ریشه غیرمعنی‌دار گردید. بهترین تیمار هورمونی برای افزایش تعداد ریشه، ۱۵۰۰ میلی‌گرم در لیتر IBA بود. در تمام تیمارها ۱۰۰٪ قلمه‌ها ریشه‌دار شدند.